Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (пети състав)

20 септември 2019 година*

„Публична служба — Длъжностни лица — Дисциплинарно производство — Психически тормоз — Дисциплинарно наказание — Понижаване с една степен и заличаване на точки за повишаване — Отхвърляне на искане за съдействие на жалбоподателката — Ред и условия за провеждане на административното разследване — Изискване за безпристрастност — Право на изслушване — Процесуално нарушение — Последици от процесуалното нарушение“

По дело T-47/18

UZ, длъжностно лице на Европейския парламент, за която се явява J.-N. Louis, адвокат,

жалбоподател,

срещу

Европейски парламент, за който се явяват първоначално V. Montebello-Demogeot и Í. Ní Riagáin Düro, а впоследствие Montebello-Demogeot и I. Lázaro Betancor, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане на основание член 270 ДФЕС, от една страна, за отмяна на решението на Парламента от 27 февруари 2017 г. за налагане на жалбоподателката на дисциплинарно наказание понижаване от степен AD 13, стъпка 3 в степен AD 12, стъпка 3 със заличаване на точките за заслуги, придобити в рамките на степен AD 13, и от друга страна, за отмяна на решението за отхвърляне на искането ѝ за съдействие,

ОБЩИЯТ СЪД (пети състав),

състоящ се от: D. Gratsias, председател, I. Labucka и I. Ulloa Rubio (докладчик), съдии,

секретар: M. Marescaux, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 9 април 2019 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: френски.

Решение

Обстоятелствата по спора

1 Жалбоподателката, UZ, заема длъжност началник на отдел в Европейския парламент от 1 януари 2009 г. Последно е класирана в степен AD 13, стъпка 3.

2 На 24 януари 2014 г. четиринадесет от петнадесетте членове на нейния отдел (наричани по-нататък „жалбоподателите“) подават до генералния секретар на Парламента искане за съдействие по член 24 от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз (наричан по-нататък „Правилникът“), като се позовават на психически тормоз от страна на жалбоподателката.

3 Вследствие на това искане, с писмо от 17 февруари 2014 г. генералният директор на генерална дирекция „Персонал“ (наричана по-нататък ГД „Персонал“) уведомява жалбоподателите, че са били приети временни мерки. Става дума по-специално за възлагане на управлението на персонала на въпросния отдел на друго лице и за започване на административно разследване.

4 С писмо от 19 март 2014 г. генералният секретар на Парламента уведомява жалбоподателката за започването на административно разследване.

5 Жалбоподателката е изслушана от генералния директор на ГД „Персонал“ на 20 ноември 2014 г.

6 Двама разследващи служители, единият от които заменя другия поради пенсиониране, изготвят два доклада от 3 март и 17 ноември 2015 г. След тези доклади жалбоподателката е изслушана от генералния директор на ГД „Персонал“ съответно на 17 юни и 2 декември 2015 г.

7 С електронно писмо от 6 януари 2016 г. жалбоподателката е уведомена от генералния секретар на Парламента за сезирането на дисциплинарния съвет за неизпълнение на задължения по Правилника.

8 Жалбоподателката е изслушана от дисциплинарния съвет на 17 февруари, 9 март, 8 април и 26 май 2016 г.

9 На 25 февруари 2016 г. жалбоподателката изпраща електронно писмо до генералния директор на ГД „Персонал“, който отговаря с електронно писмо от 1 март 2016 г.

10 На 25 юли 2016 г. дисциплинарният съвет приема с единодушие становището си, като прави следните изводи:

„28. С оглед на гореизложеното дисциплинарният съвет предлага на [органа по назначаване] да санкционира всички грешки, допуснати от [UZ], с обща санкция, изразяваща се в понижаване с една степен в рамките на същата функционална група.

29. Предвид сериозните пропуски на [UZ] в управлението на персонала и с оглед на задължението на институцията за полагане на грижа по отношение на [UZ] и на други лица, които могат да бъдат засегнати от действията ѝ, дисциплинарният съвет счита, че в рамките на предоставените му от Правилника възможности [органът по назначаване] сериозно трябва да разгледа възможността за преназначаването ѝ на друг вид длъжност в рамките на Генералния секретариат и при всички положения, както е поискала тя самата, в друга [генерална дирекция] […]“.

11 С писмо от 7 септември 2016 г. дисциплинарният съвет изпраща становището си на жалбоподателката.

12 С решение от 20 септември 2016 г. генералният секретар на Парламента оправомощава генералния директор на ГД „Персонал“ да го представлява по време на изслушването на жалбоподателката, предвидено в член 22 от приложение IX към Правилника, и го задължава да му изпрати евентуалните коментари на последната по становището на дисциплинарния съвет от 7 септември 2016 г.

13 С електронно писмо от 4 октомври 2016 г. генералният директор на ГД „Персонал“ кани жалбоподателката да се яви на 20 октомври 2016 г. на изслушване в съответствие с член 22, параграф 1 от Правилника, за да може да изложи коментарите си по становището на дисциплинарния съвет.

14 Жалбоподателката потвърждава, че е получила поканата на 6 октомври 2016 г. и с електронно писмо от 11 ноември 2016 г. изпраща коментарите си на генералния директор на ГД „Персонал“.

15 На 14 ноември 2016 г. жалбоподателката е изслушана от генералния директор на ГД „Персонал“. По време на това изслушване жалбоподателката представя записка и иска съдействие от Парламента поради отправените ѝ от членове на нейния отдел заплахи.

16 С писмо от 30 ноември 2016 г. генералният директор на ГД „Персонал“ предлага временно прехвърляне на жалбоподателката в друг отдел.

17 С електронно писмо от 9 януари 2017 г. жалбоподателката приема прехвърлянето.

18 С решение от 27 февруари 2017 г. генералният секретар на Парламента взема решение да наложи на жалбоподателката дисциплинарно наказание понижаване в рамките на същата функционална група от степен AD 13, стъпка 3 в степен AD 12, стъпка 3, със заличаване на точките за заслуги, придобити в рамките на старата степен AD 13 (наричано по-нататък „решението за понижаване и за заличаване на точките за заслуги“).

19 С писмо от 2 март 2017 г. генералният секретар на Парламента уведомява жалбоподателката за решението за понижаване и за заличаване на точките за заслуги и ѝ предлага преназначаване на длъжност администратор в друг отдел.

20 С писмо от 3 април 2017 г. жалбоподателката изпраща на генералния секретар на Парламента становището си по предложението за преназначаването ѝ в друг отдел.

21 С писмо от 9 май 2017 г. генералният секретар на Парламента потвърждава получаването на становището на жалбоподателката и я уведомява за решението за преназначаване в друг отдел на длъжност административен директор.

22 С писмо от 6 юни 2017 г. жалбоподателката сезира органа по назначаване (наричан по-нататък „ОН“) на Парламента с административна жалба срещу решението за понижаване и за заличаване на точките за заслуги.

23 С писмо от 14 юни 2017 г. жалбоподателката сезира генералния секретар на Парламента с административна жалба срещу мълчаливия отказ по искането ѝ за съдействие.

24 С писмо от 20 юли 2017 г. генералният директор на ГД „Персонал“ отхвърля искането на жалбоподателката за съдействие.

25 С писмо от 6 октомври 2017 г. председателят на Парламента отхвърля административните жалби на жалбоподателката, съдържащи се в писмата от 6 и 14 юни 2017 г.

26 С писмо от 17 ноември 2017 г. жалбоподателката пита генералния секретар на Парламента дали администрацията е намерила свободна длъжност, съответстваща на нейното образование, професионален опит, способности и желания.

27 С писмо от 18 януари 2018 г. генералният секретар на Парламента отговаря, че назначаването на жалбоподателката на длъжността „административен директор“ в друг отдел трябва да се счита за постоянно.

Производство и искания на страните

28 На 29 януари 2018 г. жалбоподателката подава в секретариата на Общия съд настоящата жалба. С писмо, постъпило същия ден в секретариата на Общия съд, допълнено с писмо от 5 февруари 2018 г., жалбоподателката подава искане за анонимност на основание член 66 от Процедурния правилник на Общия съд, което Общият съд уважава с решение от 4 април 2018 г. Парламентът представя писмената си защита на 23 април 2018 г.

29 На 6 август 2018 г. жалбоподателката депозира реплика, а на 4 октомври 2018 г. Парламентът депозира дуплика.

30 С мотивиран акт, подаден в секретариата на Общия съд на 18 октомври 2018 г., жалбоподателката иска да бъде изслушана в съдебно заседание за изслушване на устните състезания съгласно член 106 от Процедурния правилник.

31 По предложение на съдията докладчик Общият съд (пети състав) решава да открие устната фаза на производството и в рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 91 от Процедурния правилник, приканва страните да отговорят на някои въпроси, а Парламента — да представи някои документи.

32 На 18 март 2019 г. жалбоподателката и Парламентът отговарят на въпросите, а Парламентът представя исканите документи.

33 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание, проведено на 9 април 2019 г.

34 В рамките на ново процесуално-организационно действие, предприето в хода на съдебното заседание, Общият съд приканва Парламента да отговори писмено на други въпроси и да представи други документи. Парламентът отговаря на въпросите и представя документите на 16 април 2019 г., а жалбоподателката представя становището си на 6 май 2019 г.

35 Жалбоподателката моли Общия съд:

– да отмени решението за понижаване и за заличаване на точките за заслуги,

– да отмени решението за отхвърляне на искането за съдействие,

– да осъди Парламента да заплати съдебните разноски.

36 Парламентът моли Общия съд:

– да отхвърли жалбата,

– да осъди жалбоподателката да заплати съдебните разноски.

От правна страна

По решението за понижаване и за заличаване на точките за заслуги

37 По същество жалбоподателката изтъква две основания в подкрепа на жалбата си срещу решението за понижаване и за заличаване на точките за заслуги. Първото основание е нередовност на административното разследване, а второто — нередовност на процедурата пред дисциплинарния съвет и липса на изслушване от компетентния орган в края на процедурата.

По нередовността на административното разследване

38 Трябва да се припомни, че правото на Европейския съюз изисква административните процедури да се провеждат при спазване на гаранциите, предоставени от принципа на добра администрация, прогласен в член 41 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Сред тези гаранции е задължението на компетентната институция да разгледа внимателно и безпристрастно всички релевантни обстоятелства по случая. Правото на всяко лице на безпристрастно разглеждане на засягащите го въпроси обхваща, от една страна, субективната безпристрастност, в смисъл че нито един от членовете на съответната институция, който се занимава със съответното дело, не трябва да показва, че е взел страна или е лично предубеден, и от друга, обективната безпристрастност, в смисъл че институцията трябва да осигурява достатъчно гаранции, за да е изключено всяко основателно съмнение по този въпрос (вж. решение от 11 юли 2013 г., Ziegler/Комисия, C-439/11 P, EU:C:2013:513, т. 155 и цитираната съдебна практика).

39 Именно в светлината на тези съображения трябва да се разгледат доводите на жалбоподателката, които по същество са, първо, че не е била изслушана от компетентния орган, второ, наличието на няколко разследващи служители по време на административното производство, трето, липсата на безпристрастност от страна на разследващите служители, четвърто, неотчитането на поведението на жалбоподателите, и пето, неотчитането на свидетелските показания в нейна полза.

40 Що се отнася до първия довод — че жалбоподателката не е била изслушана от компетентния ОН — трябва да се отбележи, че по време на съдебното заседание тя посочва, че не поддържа този довод, което е отбелязано в протокола от съдебното заседание.

41 Що се отнася до втория довод — присъствието на няколко разследващи служители по време на административното разследване — от предоставените от Парламента обяснения е видно, че това административно разследване се състои от две части. Двама разследващи служители отговарят за „дисциплинарната“ част, която се отнася до различни нарушения от страна на жалбоподателката на предвидените в Правилника задължения, с изключение на тормоза, а трети разследващ служител отговаря за частта „тормоз“.

42 Следва да се припомни, че целта на изслушването, проведено по искане на ОН на етапа на административното разследване, е да позволи на последния да установи дали да сезира дисциплинарния съвет на основание член 12 от приложение IX към Правилника и в такъв случай да изготви доклада, в който се посочват укоримите действия и евентуално обстоятелствата, при които са били извършени (вж. по аналогия решение от 19 март 1998 г., Tzoanos/Комисия, T-74/96, EU:T:1998:58, т. 340).

43 В това отношение, както е видно от съдебната практика, органът, на който е възложено административното разследване, разполага с широко право на преценка при провеждането му (решения от 11 юли 2013 г., Tzirani/Комисия, F-46/11, EU:F:2013:115, т. 124 и от 18 септември 2014 г., CV/CESE, F-54/13, EU:F:2014:216, т. 43; в този смисъл вж. също решение от 16 май 2012 г., Skareby/Комисия, F-42/10, EU:F:2012:64, т. 38).

44 При това положение, тъй като жалбоподателката не е доказала по какъв начин присъствието на няколко разследващи служители по време на административното разследване нарушава правата ѝ, вторият довод трябва да се отхвърли.

45 Що се отнася до третия довод — липсата на безпристрастност на разследващите служители — жалбоподателката изтъква по-специално, от една страна, че преди започването на производство срещу нея един от двамата разследващи служители по „дисциплинарната“ част е дал съвет на един от жалбоподателите. Следователно този разследващ служител вече не бил достатъчно независим и безпристрастен, за да участва в административното разследване. В резултат на това било нарушено правото на защита на жалбоподателката. От друга страна, разследващият служител по „тормоза“ предоставил неточна информация, като заявил пред един от жалбоподателите по време на изслушването му, че току-що е узнал за случая, докато всъщност с него е говорено още при подаване на искането за съдействие от жалбоподателите. Той въобще не трябвало да приема ролята на разследващ служител по обвиненията в тормоз, тъй като мнението му неминуемо било повлияно от събраните в хода на разследването по член 24 от Правилника свидетелски показания.

46 Що се отнася до един от двамата разследващи служители по „дисциплинарната“ част, Парламентът поддържа, че генералният секретар вече е информирал жалбоподателката, че въпросната среща е имала за предмет главно реда и условията за подаване на искане за родителски отпуск и че по време на срещата членът на ГД „Персонал“, който се е срещнал с посочения жалбоподател, все още не е знаел, че ще бъде назначен за разследващ служител. Освен това не била предоставена никаква информация във връзка с настоящото дело. Що се отнася до разследващия служител по „тормоза“, по време на съдебното заседание Парламентът обяснява, че този разследващ служител е председателят на консултативния комитет по проблемите на тормоза на работното място и неговото предотвратяване и че именно в това си качество е бил запознат с настоящото дело, което не означава, че трябва да се заключи, че е налице конфликт на интереси в това отношение.

47 Що се отнася до липсата на безпристрастност на един от разследващите служители по „дисциплинарната“ част, от отговора на жалбоподателката вследствие на процесуално-организационното действие е видно, че по време на изслушването ѝ от 26 май 2016 г. един от жалбоподателите е посочил, че се е срещнал с въпросния разследващ служител преди започването на административното разследване срещу жалбоподателката. Според показанията на този жалбоподател той е отишъл в Люксембург (Люксембург), за да се осведоми за евентуално разследване срещу него от страна на Европейската служба за борба с измамите (OLAF), тъй като негови колеги са му обяснили, че по инициатива на жалбоподателката съпругът ѝ е подал сигнал пред този орган за твърдени нередности във връзка с родителски отпуск, „като отмъщение“, „тъй като въпросният колега [саботирал] работата ѝ“.

48 Парламентът не отрича наличието на такава среща между един от жалбоподателите и бъдещ разследващ служител преди започване на административното разследване, но поддържа, първо, че по време на срещата последният не е предоставил никаква информация относно разглежданото дело, и второ, че членът на ГД „Персонал“ няма как да е знаел, че ще бъде назначен за разследващ служител.

49 Що се отнася до първия довод на Парламента, в отговора си, даден вследствие на процесуално-организационното действие, последният посочва, че съдържанието на разговора между един от жалбоподателите и въпросния член на ГД „Персонал“ не е било записано на какъвто и да било носител.

50 При всички положения, що се отнася до втория довод на Парламента, както бе припомнено, обективната безпристрастност предполага институцията да осигурява достатъчно гаранции, за да е изключено всяко основателно съмнение (вж. т. 38 по-горе).

51 В случая от свидетелските показания на един от жалбоподателите (вж. т. 47 по-горе) е видно, че член на ГД „Персонал“ се е срещнал с него преди започване на разследването и че по време на тази среща той е съобщил на този член, който впоследствие е бил назначен за разследващ служител, че жалбоподателката е подала — по-конкретно чрез съпруга си — сигнал срещу него пред OLAF за твърдени нередности „като отмъщение“.

52 Трябва да се констатира, че тези свидетелски показания могат да породят у жалбоподателката основателно съмнение относно безпристрастността на разследващия служител, който може да се е повлиял от това, че нейното поведение му е било представено като особено злонамерено.

53 Освен това трябва да се посочи, че жалбоподателката оспорва безпристрастността в записката си, предоставена на Парламента по време на изслушването ѝ от 14 ноември 2016 г. (вж. т. 15 по-горе).

54 В това отношение следва да се отбележи, че по нищо не личи, че за Парламента е бил трудно да избере сред своите длъжностни лица лице, което не е било запознато предварително с фактите по случая, и така да не повдига никакво основателно съмнение у жалбоподателката.

55 Следователно трябва да се заключи, че Парламентът не е трябвало да назначава разследващ служител, който се е срещал с един от жалбоподателите преди започване на разследването.

56 Подобен извод не може да се постави под съмнение от твърдението на Парламента по време на съдебното заседание, че OLAF не е започвала разследване по този въпрос.

57 Що се отнася до твърдяната липса на безпристрастност от страна на разследващия служител по „тормоза“, от обясненията на Парламента по време на съдебното заседание следва, че преди да бъде назначен като разследващ служител по „тормоза“ в рамките на административното разследване на основание член 86, параграф 2 от Правилника, този служител е председателствал консултативния комитет по проблемите на тормоза на работното място и неговото предотвратяване, който комитет, след искането за съдействие на жалбоподателите по член 24 от Правилника, е стигнал до извода, че управлението на отдела, на който е началник жалбоподателката, трябва да бъде поверено на друго лице.

58 Следователно трябва да се констатира, като се има предвид изводът на консултативния комитет по проблемите на тормоза на работното място и неговото предотвратяване, че е възможно при назначаването му за разследващ служител по „тормоза“ въпросният служител вече да е имал отрицателно мнение за жалбоподателката. Този факт също може да постави под съмнение обективната безпристрастност на разследващите служители.

59 При това положение следва да се заключи, че както като е назначил за разследващ служител в административното разследване член на ГД „Персонал“, който вече се е срещал с един от жалбоподателите, така и като е назначил за друг разследващ служител председателя на консултативния комитет по проблемите на тормоза на работното място и неговото

предотвратяване, взел решение за отстраняването на жалбоподателката, Парламентът не е предоставил достатъчно гаранции, за да се изключи всяко основателно съмнение по смисъла на съдебната практика, припомнена в точка 38 по-горе.

60 Съгласно постоянната съдебна практика обаче, за да може процесуално нарушение да обоснове отмяната на даден акт, е необходимо при липсата на това нарушение производството да е могло да доведе до различен резултат (вж. решение от 14 февруари 2017 г., Kerstens/Комисия, T-270/16 P, непубликувано, EU:T:2017:74, т. 74 и цитираната съдебна практика).

61 Постановено е, че в рамките на тази проверка трябва да се отчетат всички обстоятелства по случая, и по-специално естеството на оплакванията и тежестта на допуснатите процесуални нарушения с оглед на гаранциите, с които е можел да разполага служителят (вж. решение от 15 април 2015 г., Pipiliagkas/Комисия, F-96/13, EU:F:2015:29, т. 65 и цитираната съдебна практика).

62 Установеното в приложение IX към Правилника дисциплинарно производство обаче предвижда два отделни етапа. Първият етап се състои в провеждането на безпристрастно административно разследване (вж. т. 38 по-горе), образувано с решение на ОН, последвано от изготвяне на доклад от разследването и приключващо — след изслушване на заинтересованото лице във връзка с деянията, в които е обвинено — с направените въз основа на този доклад изводи. Вторият етап се състои от самото дисциплинарно производство, образувано от ОН въз основа на доклада от разследването, и се изразява в образуването на дисциплинарно производство без участието на дисциплинарния съвет или в сезирането на посочения съвет въз основа на доклад, изготвен от ОН в съответствие със заключенията от разследването и обясненията, дадени по него от съответното лице.

63 От това следва, че административното разследване определя начина, по който ОН упражнява правото си на преценка относно това какви действия да предприеме, и че тези действия могат в крайна сметка да доведат до налагане на дисциплинарно наказание. Всъщност именно въз основа на това разследване и изслушването на съответния служител ОН преценява, първо, дали да образува дисциплинарно производство, второ, дали за това производство евентуално трябва да сезира дисциплинарния съвет, и трето, когато започва производството пред дисциплинарния съвет, фактите, с които го сезира.

64 При това положение, тъй като компетентността на ОН не е обвързана, не може да се изключи възможността, ако разследването бе проведено внимателно и безпристрастно, то да би довело до различна начална преценка на фактите и следователно до различни последици (решения от 14 февруари 2017 г., Kerstens/Комисия, T-270/16 P, непубликувано, EU:T:2017:74, т. 82).

65 С оглед на гореизложеното и без да е необходимо да се разглеждат останалите доводи на жалбоподателката, исканията ѝ за отмяна на решението за понижаване и за заличаване на точките за заслуги трябва да бъдат уважени.

66 Въпреки това, по причини, свързани с доброто правораздаване, Общият съд счита за полезно да разгледа второто основание, изведено от нередовност на процедурата пред дисциплинарния съвет и от липса на изслушване на жалбоподателката от компетентния орган в края на процедурата пред дисциплинарния съвет.

По нередовността на процедурата пред дисциплинарния съвет и липсата на изслушване от компетентния орган в края на процедурата

67 В подкрепа на второто основание жалбоподателката изтъква, от една страна, че е допусната нередовност на процедурата пред дисциплинарния съвет, и от друга страна, че тя не е била изслушана от компетентния орган в края на тази процедура.

68 Първо, що се отнася до твърдяната нередовност на процедурата пред дисциплинарния съвет, жалбоподателката изтъква по същество, от една страна, че по време на едно от шестте заседания на дисциплинарния съвет Парламентът е бил представляван от двама членове и че в края на заседанието тя и нейният съветник са поканени да напуснат залата, докато двамата представители на Парламента са останали да разискват с членовете на дисциплинарния съвет. Това представлявало нарушение на член 16, параграф 2 от приложение IX към Правилника. От друга страна, що се отнася до останалите заседания, не всички членове на дисциплинарния съвет присъствали на всички тях, но всички участвали в разискванията и в приемане на становището на дисциплинарния съвет. Това било нарушение на правото на защита, тъй като Парламентът не можел да твърди, че ако всички членове на дисциплинарния съвет са присъствали на всички заседания, становището на съвета е щяло да бъде същото.

69 Парламентът посочва, че присъствието на двама негови представители на едно от заседанията на дисциплинарния съвет се обяснява с факта, че както бе посочено в рамките на първото основание (вж. т. 41 по-горе), административното разследване се състои от две части, а именно „дисциплина“ и „тормоз“. Участието на различни разследващи служители в тези две части обосновавало присъствието на тези две длъжностни лица в дисциплинарния съвет. Що се отнася до обстоятелството, че не всички членове на дисциплинарния съвет са присъствали на всички заседания, Парламентът обяснява, че тъй като дисциплинарният съвет се състои от редовни членове и заместници, всеки от тях може надлежно да участва в разискванията и да приеме становището на дисциплинарния съвет в края на процедурата по консултиране и разследване.

70 Що се отнася до факта, че по време на едно от шестте заседания на дисциплинарния съвет Парламентът е представляван от двама членове, следва да се подчертае, че макар органът, натоварен с административно разследване, да разполага с широко право на преценка при провеждане на разследването (вж. т. 42 по-горе), производството пред дисциплинарния съвет от своя страна се урежда стриктно от разпоредбите в приложение IX към Правилника.

71 Така член 16, параграф 2 от приложение IX към Правилника изрично предвижда, че пред дисциплинарния съвет съответната институция се представлява от длъжностно лице, определено за тази цел от ОН. Това длъжностно лице има същите права като длъжностното лице, обект на процедурата.

72 Следователно в случая Парламентът не може да бъде представляван надлежно от две длъжностни лица по време на едно от шестте заседания. Всъщност по този начин жалбоподателката, чиито интереси са били защитавани от един-единствен представител, се намира в принципно неизгодно положение. Освен това не е трябвало представителите на Парламента да остават в заседателната зала и да разискват с членовете на дисциплинарния съвет, при положение че жалбоподателката и нейният съветник са били поканени да напуснат тази зала. Ето защо следва да се констатира, че и в това отношение спорното производство е опорочено от процесуално нарушение.

73 Що се отнася до обстоятелството, че не всички членове на дисциплинарния съвет са присъствали на всички заседания, а понякога са изпращани заместници, достатъчно е да се отбележи, че член 5 от приложение IX към Правилника предвижда назначаването на заместници.

74 В това отношение следва да се подчертае, че от материалите по делото е видно, че последните разисквания на дисциплинарния съвет са проведени въз основа на записите и на протоколите от изслушванията на всички свидетели, а именно четиримата свидетели, посочени от жалбоподателите, и четиримата свидетели, посочени от жалбоподателката.

75 Ето защо следва да се отхвърли доводът на жалбоподателката, че не всички членове на дисциплинарния съвет са присъствали на всички заседания.

76 Второ, що се отнася до твърдяната липса на изслушване от компетентния орган след становището на дисциплинарния съвет, жалбоподателката изтъква по-специално че единствено генералният секретар на Парламента има право да изслуша длъжностно лице, преди да реши да му наложи дисциплинарно наказание. Такова изслушване обаче не било проведено.

77 Парламентът поддържа, че в решението на Бюрото на Парламента от 13 януари 2014 г. е прието, че ОН, който е компетентен по смисъла на член 22 от приложение IX да изслуша длъжностното лице след становище на дисциплинарния съвет и преди налагането на дисциплинарно наказание, каквото е понижаването в степен, е генералният секретар. Парламентът обяснява, че в случая жалбоподателката, придружена от своя адвокат, е била изслушана от генералния директор на ГД „Персонал“, действащ като пълномощник на генералния секретар. Освен това жалбоподателката разполагала с два месеца, за да допълни протокола от това изслушване и да изложи писмено евентуалните си коментари. Накрая, дори изслушването да било проведено в присъствието на генералния секретар, а не на генералния директор на ГД „Персонал“, наложената санкция щяла да бъде същата, тъй като генералният секретар разполагал с цялата преписка, тоест със заключенията от разговора с жалбоподателката, с нейния съветник и с добавените от тях забележки.

78 В това отношение следва да се припомни, че Съдът винаги е посочвал значението на правото на изслушване и широкия му обхват в правния ред на Съюза, приемайки, че това право трябва да се прилага към всяко производство, което може да доведе до приемането на увреждащ акт (вж. решение от 22 ноември 2012 г., M., C-277/11, EU:C:2012:744, т. 85 и цитираната съдебна практика).

79 Правото на изслушване гарантира на всяко лице възможността да изрази надлежно и ефективно становището си в хода на административното производство, преди приемането на всяко решение, което може да засегне неблагоприятно интересите му (вж. решение от 22 ноември 2012 г., M., C-277/11, EU:C:2012:744, т. 87 и цитираната съдебна практика).

80 С оглед на осигуряването на ефективна защита на съответното лице правото на изслушване има за цел по-конкретно да му даде възможност да поправи грешка или да изтъкне свързани с личното му положение обстоятелства, които могат да са основания за това решението да бъде прието, да не бъде прието или да има определено съдържание (решение от 11 декември 2014 г., Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, т. 37).

81 Правото на изслушване предполага също че администрацията отделя цялото необходимо внимание на така представеното становище на заинтересованото лице, като разглежда грижливо и безпристрастно всички релевантни за случая обстоятелства (вж. решение от 22 ноември 2012 г., M., C-277/11, EU:C:2012:744, т. 88 и цитираната съдебна практика).

82 Така правото на изслушване трябва да позволи на администрацията да проучи преписката, за да вземе напълно обосновано решение и да го мотивира по подходящ начин, за да може при необходимост заинтересованото лице да упражни надлежно правото си на обжалване (вж. по аналогия решение от 11 декември 2014 г., Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, т. 59).

83 Накрая, наличието на нарушение на правото на изслушване трябва да се преценява в зависимост от правните норми, уреждащи съответната област (вж. решение от 9 февруари 2017 г., M., C-560/14, EU:C:2017:101, т. 33 и цитираната съдебна практика).

84 В това отношение член 22, параграф 1 от приложение IX към Правилника предвижда, че ОН ще вземе мотивирано решение след изслушване на съответното длъжностно лице в срок от два месеца от получаване на становището на дисциплинарния съвет.

85 Както отбелязва самият Парламент, в решението на неговото Бюро от 13 януари 2014 г. е прието, че ОН, който е компетентен по смисъла на член 22 от приложение IX към Правилника да изслуша длъжностното лице след становище на дисциплинарния съвет и преди налагането на дисциплинарно наказание, каквото е понижаването в степен, е генералният секретар („Таблица VI – Дисциплина“ от посоченото решение).

86 Съдът вече е постановил, че поради тежестта на санкциите, до които може да доведе посочената в приложение IX към Правилника процедура, и предвид използваните изрази, действащата тогава разпоредба, съответстваща на член 22 от приложение IX към Правилника, е стриктна правна норма и трябва да се тълкува в смисъл, че задължава ОН сам да изслуша длъжностното лице. Единствено при спазване на този принцип и при условия, които гарантират защитата на правата на заинтересованите лица, ОН може — по причини, свързани с доброто функциониране на службите — да възложи на един или няколко от своите членове задачата да изслуша длъжностното лице (решение от 11 юли 1968 г., Van Eick/Комисия, 35/67, EU:C:1968:39, стр. 503 и 504).

87 От тази съдебна практика следва, че в случай като настоящия ОН може да възложи задачата за изслушване на заинтересованото лице само на един или на няколко от своите членове, и то само по причини, свързани с доброто функциониране на службите. В случая обаче това очевидно няма как да стане, тъй като ОН не е съставен от няколко членове.

88 При всички положения трябва да се отбележи, че Парламентът никога не е изтъквал наличието на причини, свързани с доброто функциониране на службата, за да обоснове факта, че жалбоподателката не е била изслушана от генералния секретар, а от генералния директор на ГД „Персонал“.

89 Ето защо следва да се констатира, че решението за понижаване и за заличаване на точките за заслуги е прието, без да е спазено условието по член 22, параграф 1 от приложение IX към Правилника.

90 Доводите на Парламента не могат да поставят под съмнение тази констатация.

91 В това отношение, първо, Парламентът поддържа, че в по-новите дела съдът на Съюза приема, че правото на изслушване е спазено, стига съответното лице да е имало възможност да изложи устно или писмено становището си преди приемането на увреждащо решение.

92 Трябва да се констатира обаче, че нито едно от решенията, цитирани от Парламента в отговорите му от 16 април 2019 г., не се отнася до уреденото в приложение IX към Правилника дисциплинарно производство, по отношение на което Съдът е подчертал тежестта на санкциите, до които може да доведе. Ето защо този довод трябва да се отхвърли.

93 При всички положения, дори да се приеме, че за да бъде спазено правото на жалбоподателката да бъде изслушана, е достатъчно последната да е изложила писмено становището си, от решение от 11 юли 1968 г., Van Eick/Комисия (35/67, EU:C:1968:39), следва, че това становище трябва да бъде изложено пряко пред ОН, за да може той да си изгради собствено мнение по твърденията на жалбоподателката, преди да вземе информирано решение. В това отношение не

е достатъчно обстоятелството, че преди да вземе решението си, генералният секретар на Парламента е могъл да разполага с протокола от изслушването на жалбоподателката или с коментарите ѝ по становището на дисциплинарния съвет.

94 Второ, Парламентът посочва също че съдържанието на текста на действалата тогава разпоредба, а именно член 7, трета алинея от приложение IX към Правилника, налага по-стриктно тълкуване поради израза „след изслушване на заинтересованото лице от [ОН]“. Този довод обаче също трябва да се отхвърли, тъй като текстът на член 22, параграф 1 от приложение IX към Правилника не оставя никаква възможност за по-малко стриктно тълкуване, тъй като предвижда, че „[с]лед изслушване на длъжностното лице, органът по назначаване взема решението си“.

95 Трето, Парламентът изтъква, че Правилникът, който е в сила към момента на разглеждане на делото, по което е постановено решение от 11 юли 1968 г., Van Eick/Комисия (35/67, EU:C:1968:39), не съдържа разпоредба като член 4 от приложение IX към Правилника, която изрично позволява на съответното длъжностно лице да представи писмени обяснения.

96 Съгласно член 4 от приложение IX към Правилника обаче съответното длъжностно лице може да бъде поканено да представи писмени обяснения, ако не може да бъде изслушано, „по обективни причини“. В случая Парламентът не е изтъкнал наличието на такива обективни причини. Ето защо този довод трябва да се отхвърли.

97 В отговорите си от 16 април 2019 г. Парламентът се позовава на решения, с които съдът на Съюза е допуснал представянето на писмени обяснения. Трябва да се констатира обаче, че никое от делата, по които са постановени посочените съдебни решения, не се отнася до уреденото в приложение IX към Правилника дисциплинарно производство.

98 Четвърто, според Парламента, докато делото, по което е постановено решение от 11 юли 1968 г., Van Eick/Комисия (35/67, EU:C:1968:39), се отнася до освобождаване от длъжност на длъжностно лице, настоящото дело е значително по-леко, тъй като се отнася единствено до понижаване само с една степен и запазване на стъпка 3. Противно на твърдяното от жалбоподателката, тя все още може да бъде повишена в ръководна длъжност.

99 В това отношение трябва да се посочи, че делото, по което е постановено решение от 11 юли 1968 г., Van Eick/Комисия (35/67, EU:C:1968:39), не се ограничава до хипотезата на наказанието освобождаване от длъжност, а се отнася общо до всяко дисциплинарно производство поради сериозността на последиците, които такова производство може да има за заинтересованото лице. Безспорно е обаче, че понижаването от ръководна длъжност със степен AD 13 в длъжност администратор със степен AD 12 е тежко наказание, тъй като води до загуба на ръководна длъжност. Освен това може да се предположи, че шансовете за възстановяване на ръководна длъжност, след загубата на такава в резултат на дисциплинарно производство, са незначителни. Ето защо този довод също трябва да се отхвърли.

100 Накрая, пето, Парламентът счита, че обстоятелствата по делото, по което е постановено решение от 11 юли 1968 г., Van Eick/Комисия (35/67, EU:C:1968:39), са различни, като се има предвид, че по това дело не е проведено предварително заседание преди уволнението, докато в настоящия случай жалбоподателката е била изслушана въз основа на делегиране на правомощия от генералния секретар на Парламента на генералния директор на ГД „Персонал“, могла е да представи писмени обяснения и е била придружена и представлявана от своя адвокат.

101 В това отношение трябва да се констатира, че доводът, който Съдът е уважил в решение от 11 юли 1968 г., Van Eick/Комисия (35/67, EU:C:1968:39), се основава на обстоятелството, че задачата да изслуша заинтересованото лице, дадена от ОН на генералния директор на

администрацията, противоречи на съответните разпоредби на Правилника за длъжностните лица. В това отношение от посоченото съдебно решение изобщо не следва, че Съдът е взел предвид изтъкнатото от Парламента обстоятелство. Ето защо този довод трябва да се отхвърли.

102 От гореизложеното следва, че трябва да се уважи и основанието на жалбоподателката за липсата на изслушване от компетентния орган в края на процедурата пред дисциплинарния съвет.

По решението за отхвърляне на искането за съдействие

103 Жалбоподателката посочва, че по време на изслушването ѝ от генералния директор на ГД „Персонал“ на 14 ноември 2016 г. официално е поискала съдействие от Парламента поради наличието на конкретни и сериозни заплахи срещу нея от жалбоподателите. Било безспорно, че генералният директор на ГД „Персонал“ се е срещал два пъти с адвоката на жалбоподателката поради заплахите, отправени срещу нея, от някои от жалбоподателите. Било безспорно и че генералният директор на ГД „Персонал“ е поискал от адвоката на жалбоподателката да я убеди да се откаже от участието си в две публични събития, във връзка с които името ѝ фигурира в програмата на участниците. В писмото си от 30 ноември 2016 г., в което предлага временно прехвърляне на жалбоподателката в неин интерес и за да се гарантира защитата ѝ, генералният директор на ГД „Персонал“ признавал, че сериозността на заплахите изисква приемането на мерки в нейната защита. Накрая, преди да отхвърли искането ѝ за съдействие, ОН бил длъжен да изслуша жалбоподателката в съответствие с член 41 от Хартата на основните права.

104 Парламентът посочва, че съгласно съдебната практика ОН не е длъжен да оказва съдействие на длъжностно лице, за което въз основа на конкретни и релевантни доказателства се подозира, че е нарушило сериозно своите професионални задължения и на което на това основание могат да бъдат наложени дисциплинарни санкции. Освен това в случая ОН, натоварен с оказването на съдействие на основание член 24 от Правилника, бил приел конкретни мерки за защита на жалбоподателката в различни случаи, препоръчвайки ѝ да избягва всякакъв контакт с колегите си и назначавайки я временно в друг отдел.

105 В репликата си жалбоподателката добавя, че е приела това временно преназначаване само поради сериозните заплахи срещу нея от страна на някои жалбоподатели. Наличието на образувано дисциплинарно производство само по себе си не означавало, че жалбоподателите не трябва да се считат за виновни за извършените от тях противоправни деяния.

106 Трябва да се припомни, че когато ОН е сезиран на основание член 90, параграф 1 от Правилника с искане за съдействие по смисъла на член 24 от този правилник, по силата на задължението за съдействие и ако установи наличието на инцидент, несъвместим с реда и спокойствието в службата, този орган трябва да се намеси с цялата необходима енергичност и да отговори с полагаемата се бързина и грижа предвид обстоятелствата по случая, за да установи фактите, и след като се запознае с тях, да вземе подходящи мерки. За тази цел е достатъчно длъжностното лице или служителят, който иска закрила от своята институция, да представи косвени доказателства за наличието на посегателствата, на които твърди, че е подложен. При наличието на такива доказателства съответната институция е длъжна да вземе подходящите мерки в сътрудничество с подалото искането за съдействие лице, като извърши административна проверка, за да установи фактите, във връзка с които е подадено искането за съдействие (решения от 26 януари 1989 г., Koutchoumoff/Комисия, 224/87, EU:C:1989:38, т. 15 и 16, от 12 юли 2011 г., Комисия/Q, T-80/09 P, EU:T:2011:347, т. 84 и от 24 април 2017 г., HF/Парламент, T-570/16, EU:T:2017:283, т. 46).

107 Администрацията обаче не може да бъде задължена да окаже съдействие на длъжностно лице, за което въз основа на конкретни и релевантни доказателства се подозира, че е нарушило сериозно своите професионални задължения и на което на това основание могат да бъдат наложени дисциплинарни санкции, независимо че подобно нарушение е било предизвикано от неправомерни действия на трети лица (решение от 23 ноември 2010 г., Wenig/Комисия, F-75/09, EU:F:2010:150, т. 49).

108 Така в случая с писмото си от 20 юли 2017 г. генералният директор на ГД „Персонал“ е уведомил жалбоподателката, че администрацията не е длъжна да оказва съдействие на длъжностно лице, за което се подозира, че е нарушило сериозно професионалните си задължения.

109 В това отношение е достатъчно да се констатира, че към момента на подаване на искането за съдействие от жалбоподателката срещу нея вече е било образувано административно разследване за деяния, за които, ако бъдат доказани, могат да бъдат наложени дисциплинарни санкции. При всички положения от преписката е видно, че по време на горепосоченото разследване са намерени конкретни и релевантни доказателства, които позволяват на Парламента да подозира, че жалбоподателката е нарушила сериозно професионалните си задължения, и да счете, че могат да ѝ бъдат наложени дисциплинарни санкции.

110 Ето защо трябва да се заключи, че Парламентът е имал право да отхвърли, без предварително изслушване, искането на жалбоподателката за съдействие.

111 Следователно трябва да се отхвърли искането на жалбоподателката за отмяна на решението за отхвърляне на искането за съдействие.

По съдебните разноски

112 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Съгласно член 134, параграф 3 от посочения правилник, ако всяка от страните е загубила делото по едно или няколко от предявените основания, всяка страна понася направените от нея съдебни разноски.

113 В случая, тъй като искането за отмяна на решението за понижаване и за заличаване на точките за заслуги е уважено, а искането за отмяна на решението за отхвърляне на искането за съдействие на жалбоподателката е отхвърлено, жалбоподателката и Парламентът понасят направените от тях съдебни разноски.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (пети състав)

реши:

1) Отменя решение на Европейския парламент от 27 февруари 2017 г. за налагане на UZ на дисциплинарно наказание понижаване от степен AD 13, стъпка 3 в степен AD 12, стъпка 3 със заличаване на точките за заслуги, придобити в степен AD 13.

2) Отхвърля жалбата в останалата ѝ част.

3) UZ и Европейският парламент понасят направените от тях съдебни разноски.

Gratsias Labucka Ulloa Rubio

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 20 септември 2019 година.

Секретар
E. Coulon

Председател
D. Gratsias